

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	35422 Зовнішня політика і дипломатія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35422
Назва ОП	Зовнішня політика і дипломатія
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Краєвська Оксана Анатоліївна, Кріль Олег Володимирович, Журба Ігор Євгенович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.10.2021 р. – 07.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/iE7sRxS>

Програма візиту експертної групи <https://cutt.ly/LRioaZY>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Зовнішня політика і дипломатія» є актуальною для сучасного ринку освітніх послуг. ОП гармонійно узгоджується із місією, Статутом, Стратегією розвитку Національного авіаційного університету (НАУ), Програмою реалізації стратегії НАУ та повністю відповідає критеріям оцінювання її якості, інтересам і потребам усіх стейкхолдерів. За метою, структурою та змістом ОП є цілісною і дозволяє отримати необхідні компетентності та програмні результати навчання здобувачам вищої освіти. Визначені ЗВО програмні результати навчання відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня магістр. Кожен ПРН реально охоплений змістом ОП. Результати експертизи засвідчили, що в цілому існує достатня відповідність якісному рівню організації таких освітніх процесів як створення прозорих процедур для якісного функціонування програми. Матеріально-технічне забезпечення у повній мірі відповідає сучасним вимогам, зокрема у сфері дистанційних технологій навчання. Сильною стороною є залучення до навчального процесу та реалізації ОП професіоналів-практиків з міжнародної політики і дипломатії, що суттєвим чином сприяє покращенню якості ОП. Науково-педагогічний персонал кафедри має високий рівень кваліфікації. Разом з тим експертами виявлено ряд зауважень, які потребують подальшого виправлення та удосконалення ОП. Проте усі зазначені освітні процеси мають ресурс для оптимізації та удосконалення, що є основою консультативного оцінювання експертної групи

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони та позитивні практики ОП зазначені за кожним критерієм оцінювання якості освіти, є колегіально визначеними та підтвердженими необхідними фактичними даними. Узагальнення відповідних сильних сторін та позитивних практик наступне: – цілі ОП мають чітке визначення, відповідають стратегії і місії НАУ в програмі застосовано студентоцентрованого підходу; – в ОП враховуються інтереси усіх стейкхолдерів, а також регіональні особливості функціонування ринку праці; – зміст ОП має чітку структуру, ОК, включені до ОП, складають взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН; – ОП забезпечує набуття здобувачами ВО соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям; – НАУ має сучасне матеріально-технічне та програмно-інформаційне забезпечення; – НПП, залучені до ОП, мають публікації в Scopus та отримують премію від адміністрації НАУ; – роботодавці, професіонали-практики значною мірою залучені до реалізації навчального процесу та періодичного перегляду ОП шляхом включення представника роботодавців до групи розробників ОП; – освітнє середовище є комфортним та безпечним, що сприяє реалізації інтересів здобувачів ВО; – наявні традиції щодо культури якості, сформована система із забезпечення якості дозволяє швидко реагувати на недоліки, виявлені в ОП і освітній діяльності; – на сайті НАУ розміщено курси ОП, що забезпечує учасникам освітнього процесу доступ до інформації щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК; – для організації навчання та викладання, а також для управління навчанням на ОП використовуються Google Workspace for Education; – проводяться опитування здобувачів ВО, випускників та НПП щодо реалізації ОП та висвітлюються результати опитувань на сторінці кафедри; – НПП оновлюють зміст ОП та ОК за результатами опитувань, обговорень та пропозицій від стейкхолдерів та безпосередньо враховують їхні побажання щодо структури та змісту ОП та ОК; – НАУ залучає НПП та здобувачів до наукової діяльності; – інтернаціоналізація ОП відбувається шляхом участі НПП в міжнародних проектах (Горизонт 2020) та програмах міжнародного співробітництва і мобільності (Еразмус+); – форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО є чіткими, зрозумілими і дозволяють здійснити оцінювання досягнень здобувачів ВО; – визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу; – існує процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Здобувачі ВО залучаються до аналізу і перегляду ОП у формі опитування та участі в робочій групі розробників ОП; – правила прийому чіткі і зрозумілі, враховано особливості ОП; – належним чином визначено процедуру визнання результатів навчання, що були отримані в інших вітчизняних чи закордонних ЗВО; – забезпечено прозорість та публічність документів та процедур, що регулюють освітній процес на даній ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони ОП та рекомендації щодо її вдосконалення зазначені майже за всіма критеріями оцінювання якості освіти. ЕГ констатує, що виявлені недоліки та зауваження є несуттєвими та можуть бути швидко усунені. Основні рекомендації ЕГ узагальнюються таким чином: – необхідно посилити співпрацю усіх стейкхолдерів на засадах ефективної участі при змістовному, якісному перегляді та наповненні ОП; – доцільним є посилення мовного блоку вивчення іноземних мов; – рекомендовано стимулювати здобувачів до участі у програмах неформальної освіти. – підвищити наукову та публікаційну активність НПП відповідно до дисциплін, які вони забезпечують, за напрямом ОП що реалізується, зокрема у виданнях, які індексуються в МНБД (Scopus, Web of Sciences); – здійснювати розподіл навчального навантаження відповідно до фахової відповідності НПП; – доцільним є врегулювання політики щодо системи формалізації процедур моніторингу та перегляду ОП, аналізу та використання результатів опитувань стейкхолдерів з питань якості освіти та вдосконалення ОП, забезпечення коректного розміщення у вільному доступі документів та посилань на сайті кафедри; – напрацювати можливість використання електронного документообігу заліково-екзаменаційних відомостей та журналів; – відстежувати реальне працевлаштування випускників ОП та проаналізувати побажання реальних роботодавців і сприяти працевлаштуванню; – напрацювати процедури повторного вивчення ОК задля зменшення відрахування здобувачів за невиконання ІНП; – деталізувати процедуру перерахування результатів навчання здобутих через неформальну освіту шляхом прийняття відповідного положення; – поширювати культуру академічних обмінів і стажувань здобувачів та НПП даної ОП як за кордоном, так і в національних ЗВО; – продовжувати працювати в напрямку облаштування інфраструктури та приміщень ЗВО

для маломобільних груп населення; – здійснювати подальшу поступову модернізацію умов проживання у студентських гуртожитках та вирішити поточні проблеми студентів; – впровадити електронний обхідний листок з оптимізованою процедурою; – результати громадського обговорення проєкту ОП оформлювати у вигляді таблиці пропозицій та оприлюднити на сайті там же де й проєкт; – доповнити наявний у відкритому доступі на сайті список ОК силабусами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП «Зовнішня політика і дипломатія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою радою Національного авіаційного університету (протокол № 5 від 01. 07. 2020 р.), є чіткими та обґрунтованими, вони сформовані на теоретичну підготовку, фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми професійної діяльності у сфері міжнародних відносин. Чіткість цілей ОП та її реалізації відповідають зазначеній спеціальності 291. У звіті про СО на достатньому рівні визначена унікальність ОП, означений фокус зовнішньої політики, зокрема щодо міжнародного співробітництва в авіакосмічній сфері та галузевої (космічної) дипломатії (<https://cutt.ly/iE7sRxS>). Цілі даної ОП корелюються зі Стратегією розвитку Національного авіаційного університету до 2030 р. (<https://cutt.ly/kRiuCIF>), Концепцією освітньої діяльності НАУ (<https://cutt.ly/zRiu6cG>), згідно Доктрини розвитку НАУ (<https://cutt.ly/PRiiacF>), а також Місією університету, суть якої – надання високоякісних освітніх та науково-дослідних послуг громадянам України та іноземцям при підготовці фахівців авіаційно-космічної галузі, галузевої дипломатії. Місія НАУ визначає особливість ОП, її призначення та суспільну роль. Стратегія НАУ обґрунтовує засади реалізації Місії та Цілей у сучасних умовах функціонування університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ підтверджено залучення усіх зацікавлених сторін до визначення цілей ОП та формування ПРН. Аналізуючи звіт СО, сайт кафедри та університету, проводячи онлайн зустрічі із зацікавленими сторонами можна підтвердити, що позиції та потреби стейкхолдерів розглядаються і були враховані. Зокрема, робоча група розробників ОП долучила до своєї роботи здобувачку Басову К. (2021 р.). В ОП 2021 р. взято до уваги пропозиції здобувачів, а також академічної спільноти проф. Трояна С.С., доц. Ржевської Н.Ф. та доц. Боротканич Н.П. щодо включення у навчальний процес ОК «Ділова іноземна мова», а також ОК «Науково-дослідна практика у сфері зовнішньої політики і дипломатії». Це дало змогу в ОП 2021 р. передбачити 6,5 кредитів ЄКТС іноземної мовної підготовки, а також 4,5 кредитів ЄКТС вузько-профільної практичної підготовки (Зустріч 2, 3). Також залучаються до розроблення і реалізації ОП та її рецензування роботодавці. Зокрема це представники місцевих органів самоврядування, державних та громадських інституцій. Рекомендації роботодавців беруться до уваги при перегляді ОП. Зокрема до складу робочої проектної групи ОП у 2020 р. було включено доц., директора ГО «Інститут світової політики» Магду Є. у 2021 р. – президента Незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень «Борисфен Інтел» Гвоздя В. Зазначимо, у ОП та НП 2021 р. було враховане його побажання використати сучасні програмні пакети Statistica та Matlab у прикладних дослідженнях ОК «Методологія прикладних досліджень у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій» (5,5 кредитів ЄКТС). При перегляді ОП були враховані висловлені під час опитування побажання здобувачів, які навчаються за даною програмою, щодо якості викладання навчальних дисциплін та педагогічної майстерності НПП. Зокрема, на сайті кафедри можна ознайомитись із результатами анкетування (протокол № 12 від 14.09.2021 р.), а також на сайті факультету МВ (протокол засідання Вченої Ради факультету №18 від 16.09.2021 р.) та результатами опитування за I семестр 2020/2021 н.р (<https://cutt.ly/NRiiHAs>). Аналіз результатів опитування виявив сильні (рівень професійності викладачів – 90%, якість дистанційного навчання – 68%, проведення навчальних занять – 70%, організація та проведення практик – 65%) та слабкі сторони (програмне забезпечення та оснащення лабораторій по 20%). При перегляді ОП 2020 р. доц. Ржевська Н.Ф. та доц. Боротканич Н.П. запропонували використовувати у навчальному процесі освітню платформу Triventy. ЕГ доведено, що пропозиції представників академічної спільноти щодо поліпшення ОП 2020 р. обговорювалися в усному спілкуванні, зокрема було включено в перелік обов'язкових ОК «Філософські проблеми наукового пізнання» як ОК, що підсилює формування програмних компетентностей (ЗК1,

ЗК5, ЗК9, ЗК 11, ФК1, ФК5, ФК7, ФК 8, ПРН1, ПРН3). Отже, ЕГ підтверджено, що враховано усі пропозицій стейкхолдерів при визначенні цілей та ПРН за даною ОП (Зустріч 2, 3).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ з'ясовано, що при формуванні ОП відстежуються тенденції розвитку спеціальності, галузі та ринку праці, а групою забезпечення враховуються його результати при перегляді ОП. Цілі та програмні результати навчання за даною ОП узгоджуються із сучасними трендами у підготовці фахівців із зовнішньої політики та космічної дипломатії. Викладання ОК «Космічна дипломатія» забезпечує доц. Боротканич Н., яка є координаторкою космічних програм Noosphere, «Horizon 2020». ЕГ доведено, що до проведення аудиторних занять залучаються провідні фахівці Державного космічного агентства України, зокрема Ганна Гурова, а також Марія Кірпачова (<https://cutt.ly/yRii8ou>), які запропонували корективи ОК, а саме ОК «Публічна дипломатія» змінено на ОК «Космічна дипломатія» ОП 2020 р., ОК «Практикум перекладу» на ОК «Ділова іноземна мова» редакція ОП 2021 р. З'ясовано, що навчання за ВК «Регулювання міжнародних конфліктів» здійснювалася із залученням проф. В. Гвоздя з використанням матеріально-технічної бази Центру (<https://cutt.ly/DRiouq5>). ЕГ доводить, що за даною ОП систематично використовуються формати позанавчальної діяльності, гостьові лекції та майстер-класи, зокрема Вів'єн Уокер виконавчий директор Консультативної комісії при Департаменті США (<https://cutt.ly/iRiosNE>). Робочою групою даної ОП було посилено спеціалізацію баз практик, зокрема Дипломатична академія України, Академія зовнішньої розвідки. Внесені зміни в перелік ВК: запропоновано «Спеціальні служби в зовнішній політиці держави». Це є доказом орієнтування на сучасні тенденції ринку праці при визначенні цілей та ПРН. Підтвердженням врахування регіонального контексту при формуванні ПРН є тематика курсових робіт та атестаційний іспит, які відображають зовнішньополітичний і дипломатичний напрями досліджень. Доведено, що передбачені ПРН 01–17 ОП 2021 р. сприяють становленню професійної особистості здобувачів. З'ясовано, що цілі ОП цілком узгоджуються із тенденціями розвитку спеціальності. ЕГ обґрунтовано, що галузевий та регіональний контекст розвитку міжнародних відносин, відповідають ПРН, що відображено обов'язковими та вибірковими ОК (Інформаційно-аналітичний супровід міжнародного політичного процесу, Прикладні методи дослідження міжнародних відносин, Новітні міжнародні комунікації тощо). Під час онлайн зустрічі було з'ясовано, що вибіркові ОК підсилюють обов'язкові ОК, та враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контекст. Для формулювання і визначення цілей та ПРН за ОП було використано досвід вітчизняних ЗВО: КНУ ім. Т. Шевченка, ЛНУ ім. І. Франка, ЧНУ ім. Ю. Федьковича, а також іноземних ЗВО, це Академія ім. Яна Длугоша в Ченстохові, Державний університет ім. Марії Склодовської-Кюрі в Люблін (Польща) тощо. Проте ЕГ зазначає, що були лише усні узгодження щодо змісту ОП. Адже запровадження досвіду колег дає можливість підвищити конкурентоспроможність даної ОП (Зустрічі: Організаційна, 2 та Відкрита).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

У процесі роботи ЕГ було доведено, що ПРН ОП «Зовнішня політика і дипломатія» другого (магістерського) рівня вищої освіти є основою загальних і фахових компетентностей здобувачів та сприяє ефективній діяльності за фахом. Програмні результати навчання обґрунтовуються стосовно до сучасних закономірностей функціонування ринку міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій у відповідності до Стандарту вищої освіти за спеціальністю. Даний Стандарт був прийнятий та затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 04.08.2020 р. протокол № 1003 (<https://cutt.ly/6RioHhY>). Цілі та ПРН відображають сьогоденні тренди розвитку спеціальності, що дає можливість випускникам за даною ОП бути конкурентоспроможними. Визначено тісну кореляцію відповідності результатів навчання ОП 2021 р. зокрема, ПРН 01-17, які є відповідними аналогами ПРН затвердженого Стандарту вищої освіти. ОП повністю відповідає Стандарту, але з огляду на те, що ЗВО при формуванні ОП має право вказувати додаткові компетентності та програмні результати навчання. Тому були додані загальні компетентності (ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності, здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей) та програмні результати навчання (ПРН 15. Професійно відстоювати національний інтерес в умовах дипломатичних переговорів та ділових комунікацій у сфері галузевої дипломатії, зокрема космічної; ПРН 16. Знати методику дипломатичного спілкування іноземною мовою (англійською) та перекладу; систему координації перекладів, термінологічні стандарти, основи наукового редагування іноземною мовою.). ЕГ зазначає у результаті щорічного перегляду ОП, у 2021 р. проектною групою доповнено додатковими компетентностями та програмними результатами навчання: ЗК 11. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій; ПРН 17. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію щодо безпекових перспектив врегулювання геополітичних конфліктів, враховуючи світовий досвід та вітчизняну практику. Отже зазначимо, визначаючи програмні результати навчання, робочою групою було враховано регіональний, галузевий контексти, а також тенденції розвитку спеціальності та ринку праці.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

До створення ОП були долучені НПП високого професійно-дидактичного рівня, цілі ОП мають чітке визначення, відповідають стратегії і місії НАУ, у програмі застосовано студентоцентровану складову. Цілі ОП дають можливість здобувачам після завершення навчання мати конкурентні переваги на ринку праці. Освітня програма сприяє забезпеченню ПРН, зазначених у Стандарті вищої освіти. Зауважимо, що в ОП 2020 р. передбачені ПРН 01–16, а в ОП 2021 – ПРН 01-17, що сприяють становленню професійної особистості здобувачів. В ОП враховуються інтереси усіх стейкхолдерів, а також регіональні особливості функціонування ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Аналіз пропозицій стейкхолдерів дозволив зробити висновок, що вони мали обмежений характер зокрема, здобувачі під час формування ПРН та структури ВК, лише запропонували внести до ОП 2021 р. ОК «Ділову іноземну мову», а також брали участь у соціологічному опитуванні, проте конкретних пропозицій по якісному наповненні ОК не було, академічна спільнота приймала участь у перегляді ОП, проте не завжди пропонувала якісне, змістовне наповнення тем ОК, а лише кількісні зміни. Реально, роботодавці запропонували для удосконалення ОП лише 4 вибіркового ОК. Незрозуміло, яким чином досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм був врахований, а також, що конкретно було застосовано під час формулювання цілей та програмних результатів навчання у даній ОП. Рекомендовано: якісно поглибити співпрацю усіх стейкхолдерів на засадах ефективної участі при змістовному, якісному перегляді та наповненні ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО дозволили зробити висновок про відповідність ОП за критерієм 1 Рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01 липня 2014 р. (зі змінами), обсяг освітньої професійної програми підготовки магістра становить 90 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає обсягу ОП «Зовнішня політика і дипломатія», що реалізується на другому (магістерського) рівні вищої освіти у Національному авіаційному університеті. Відповідно до ОП та навчального плану, загальна кількість кредитів ЄКТС 90 з яких 66 кредитів ЄКТС – обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для другого (магістерського) рівня; 24 кредити ЄКТС – складають дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Таким чином, обсяг ОП «Зовнішня політика і дипломатія» та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам чинного законодавства для відповідного рівня вищої освіти та відповідного Стандарту вищої освіти (<https://cutt.ly/XRikwNx>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП 2020 р. «Зовнішня політика і дипломатія», що акредитується, затверджена протоколом № 5 засідання ВР НАУ від 01.07.2020 р. та введена в дію Наказом ректора НАУ № 257 від 10.07.2020 р., оновлена у 2021 р. (протокол № 4 від 21.04.2021 р. ВР НАУ). ОП 2020 р. є структурованою та змістовною, виділені обов'язкові та вибіркові блоки дисциплін (відповідно 66 та 24 кредитів), блок обов'язкова компонента є структурованим, проте в НП 2020-2021 н.р.

не виділені цикли гуманітарної та соціально-економічної, а також професійної та практичної підготовки. В ОП 2020 р. ОК 1-6 це гуманітарна, соціально-економічна та професійна складова (24 кредити), передбачено переддипломну практику ОК 7 (7,5 кредити), ОК 8 кваліфікаційний екзамен (1,5 кредити), а також ОК 9 кваліфікаційна робота (18 кредитів). Варто зазначити, що в НП 2020-2021 н. р. не передбачені кредити на захист кваліфікаційного екзамену та кваліфікаційної роботи, що ускладнює підсумкове оцінювання. Оновлена ОП 2021 р. структурована, а також має системні характеристики (<https://cutt.ly/XRikwNx>). Дана ОП, а також це підтверджує НП 2021-2022 н.р. вже пропонують чітке структурування за циклами: цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки (10 кредитів), цикли професійної та практичної підготовки (56 кредитів) зокрема, професійної підготовки (24,5 кредити), практичної підготовки (10,5 кредити), які поділяються на ОК 8 науково-дослідна практика у сфері зовнішньої політики і дипломатії (4,5 кредити) і ОК 9 переддипломна практика (6,0 кредитів), а також атестація здобувачів (21 кредит) у тому числі ОК 10 кваліфікаційний екзамен (1,5 кредити) та ОК 11 кваліфікаційна робота (19,5 кредити). Встановлення кредитів, котрі не є цілими числами, не рекомендується МОН щодо запровадження ЄКТС (Лист МОНУ № 1/9-119 від 26.02.2010) (<https://cutt.ly/wRiLjHW>). В сукупності ОК складають логічну взаємопов'язану систему, що дозволяє досягти заявлених цілей та ПРН, що відображено через матрицю відповідності. В ОП вибіркові компоненти представлено по 3 у I і II семестрах (всього 6). Вивчення освітніх компонент ОП дозволяє повністю виконати вимоги Стандарту спеціальності 291. Крім того, варто звернути увагу на необхідність більш широкого представлення ОК, що забезпечують поглиблене вивчення сучасних ІТ у міжнародних відносинах, а також запровадження поглибленого вивчення іноземних мов, що відповідатиме сучасним запитам розвитку ринку, зокрема регіонального ринку праці. Варто зазначити, що замість ОК 9 «Практикум перекладу» (9 кредити) ОП 2020 р. запропоновано ОК 1 «Ділова іноземна мова» (6,5 кредити) ОП 2021 р., що не вносить значних змістовних коректив, адже на «Практикум перекладу» припадає 64 аудиторні години тоді, як на «Ділову іноземну мову» – 70 ауд. годин (<https://cutt.ly/XRikwNx>).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП свідчить про її відповідність предметній області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Зокрема ЕГ доводить, що функціонування та розвиток зовнішньої політики та галузевої дипломатії розкривається в ОК4, ОК5, ОК6, ОК7. Обґрунтовано, що прогнозно-аналітична робота у сфері зовнішньої політики, в тому числі, в контексті функціонування авіакосмічної галузі відображається в ОК3, ОК5, ОК5.1, ОК7, ОК7.1, ОК8. Вільне володіння іноземною мовою розкривається в ОК2, ОК10. Вивчення освітніх компонент ОП дозволяє повністю виконати вимоги Стандарту спеціальності 291. Освітні компоненти у цілому відповідають спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Усі ПРН забезпечуються ОК, які зараховані до обов'язкової компоненти ОП. Зазначені компетентності ми бачимо в ОП. ПРН та компетентності, якими має володіти здобувач, знаходяться у Робочих програмах навчальних дисциплін із виділенням відповідних шифрів (<https://cutt.ly/eRivghe>). Зустріч з фокус-групою роботодавців показала, що вони беруть участь в удосконаленні ОП, виступають рецензентами ОП (Магда Є.В., Резнікова Н.А., Кузнецов Е.І), їхні пропозиції враховані в частині запровадження окремих дисциплін («Спеціальні служби в зовнішній політиці держави»). Зустріч зі здобувачами показала їхню зацікавленість у поглибленому вивченні іноземної мови, що додало б їм додаткові конкурентні переваги на ринку праці (Зустріч 3).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Нормативна база організації освітнього процесу ЗВО регламентується Положенням про організацію навчального процесу у тому числі на другому (магістерському) рівнях у НАУ (<https://cutt.ly/lRibLeo>). Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) надається кожному здобувачу другого (магістерського) рівня навчання згідно з Положенням про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО в НАУ (<https://cutt.ly/PRibN2h>), Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача ВО за даним рівнем денної форм навчання у НАУ (<https://cutt.ly/CRib9Fg>), Положенням про організацію вивчення НД вільного вибору у НАУ (<https://cutt.ly/URib5j5>). Структура ОП «Зовнішня політика і дипломатія» передбачає можливість для формування ІОТ, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами НД в обсязі 24 ЄКТС (25%), що відповідає ст.62, п.15 ЗУ «Про вищу освіту». Перелік дисциплін вільного вибору для другого (магістерського) рівня ВО ОП «Зовнішня політика і дипломатія» з їх робочими програмами, що розміщується на сайті кафедри ЗВО (<https://cutt.ly/uRinuf3>). Зазначений підхід застосовується у процесі складання індивідуального навчального плану здобувача на навчальний рік. Виконання індивідуального НП здобувача здійснюється згідно з затвердженими графіком навчального процесу, розкладами занять та проведення підсумкової та державної атестації. Інтерв'ю зі здобувачами та студентським самоврядуванням підтвердило їхню можливість обирати дисципліни з запропонованого переліку, для чого здобувачі пишуть відповідні заяви (Зустріч 3, 4). Зустріч з керівництвом ЗВО підтвердила реалізацію зазначеного підходу, а також роботу, що проводить ЗВО щодо його вдосконалення (Зустріч 1). Здобувач може обирати НД з інших ОПП та рівнів ВО. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів. Також здобувачі мають змогу скористатися правом на навчання за програмою академічної мобільності. Отже ЕГ доведено, що здобувачі мають право на: вибір ВК навчання одночасно з різних ОП, індивідуальним графіком; академічну мобільність, зарахування кредитів з неформальної освіти; пропозиції власних тем курсових, магістерських робіт; пропонувати бази для проходження практик.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ обґрунтовує, що ОП та НП передбачають наступні види та обсяги практичної підготовки здобувачів в обсязі 10,5 кредитів ЄКТС, які виведені на виробничі практики (науково-дослідна практика у сфері зовнішньої політики і дипломатії та переддипломна), що є обов'язковими компонентами ОП. Ці практики мають на меті формування загальних (ЗК-1-3, ЗК 5-11) та фахових компетентностей (ФК1-2; ФК4-10). Організація практик здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<https://cutt.ly/3RinnlC>). Розроблено та знаходиться на обговоренні Проект Положення про організацію та проведення практик здобувачів ВО в НАУ (<https://cutt.ly/vRinQ6t>). Методичне забезпечення практики здійснюється відповідно до вимог програми практики, розробленої керівниками практики і затверджених на засіданні кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій, схвалено науково-методичною комісією факультету міжнародних відносин та науково-методичною радою ЗВО. Програми практик регламентують діяльність здобувачів ВО і керівників практики (<https://cutt.ly/4RinUgZ>). Практична підготовка здійснюється на базі ГО «Інститут світової політики», Аналітичного центру геополітичних досліджень «Борисфен Інтел», Дипломатичної академії України, Академії зовнішньої політики України (<https://cutt.ly/pRinSRl>). Метою практики є формування практичних навичок майбутнього політичного оглядача-міжнародника та науково-дослідної роботи, а також оволодіння студентами сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації праці, формування компетентностей, необхідних для їхньої подальшої професійної діяльності. Зустріч з роботодавцями, серед яких були і випускники НАУ (Магда Є., Резнікова Н., Кузнецов Е.), аналіз звіту СО, нормативного та методичного забезпечення дозволяє визначити, що практична підготовка здобувачів ОП відбувається належним чином. Роботодавці зазначають, що ОП забезпечує достатній рівень практичної підготовки здобувачів. В цілому, ОП відповідає вище зазначеним побажанням та вимогам роботодавців (Зустріч 7).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування соціальних та професійних навичок, соціальна відповідальність, вміння використання інформаційних та комунікативних технологій в ОП 2020 р. набувається через вивчення дисциплін «Методологія прикладних досліджень», «Зовнішня політика Зх. Європи», «Актуальні проблеми зовнішньої політики США»; в ОП 2021 р. це «Міжнародні системи та глобальний розвиток», «Космічна дипломатія». В ході онлайн-зустрічей зі здобувачами та студентським самоврядуванням встановлено, що формування соціальних навичок (soft skills) відбувається як в аудиторний час, так і під час проходження практик, участі здобувачів у громадських акціях, закордонних стажуваннях, заходах Фестивалю «Студентська весна», молодіжного театру АРТ-студія «Склянка води» (<https://cutt.ly/vRingRH>). Студенти наголосили, що достатня увага в ЗВО надається соціальним та спортивним заходам (Зустріч 3, 4).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 291 відсутній. При розробці ОП 2020 р. ЗВО керувалося вимогами Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 №1341, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 №266, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 №187, «Національного класифікатора України», «Класифікатор професій» ДК 003:2010, Довідника кваліфікаційних характеристик професій (№336. від 29.12.2004). ЕГ обґрунтовано, що зміст ОП 2020 р., як і ОП 2021 р. передбачає достатній обсяг ОК, спрямованих на формування необхідних ФК та ПРН відповідно до професійної кваліфікації – політичний оглядач, перекладач. Професійна кваліфікація здобувачу ВО присвоюється окремим рішенням екзаменаційної комісії на підставі: обрання дисциплін ВК (не > 16 кредитів) та професійного оволодіння відповідними компетентностями з середнім балом не < 75; проходження практики, передбаченої навчальним планом з балом не < 75; кваліфікаційний екзамен з балом не < 75; захисту кваліфікаційної магістерської роботи (за професійним спрямуванням) з балом не < 75. ОП 2021 р. не передбачає присвоєння професійної кваліфікації за відсутністю професійного стандарту за спеціальністю 291

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, структури навчального плану (<https://cutt.ly/4RimuYD>) робочих навчальних програм дисциплін (<https://cutt.ly/wRim1WQ>) дає підстави стверджувати, що обсяг ОП та освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС),

включаючи аудиторну та самостійну роботу, відображає фактичне навантаження здобувачів вищої освіти та забезпечує досягнення цілей ОП та регламентованих нею ПРН. Про це свідчить власне зміст ОП, навчальних планів, навчальні програми (<https://cutt.ly/4RimuYD>), а також опитування фокус-груп НПП, здобувачів освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів (<https://cutt.ly/YRiQtUV>). Зустрічі із здобувачами вищої освіти підтвердили можливість набутти необхідні компетентності (Зустріч 3). Студенти зазначили, що у ЗВО існують усі необхідні ресурси (бібліотечні, методичні, соціально-побутові, інформаційні та ін.) для якісної професійної підготовки. Зазначимо, аудиторне навантаження здобувачів денної форми навчання розподілене рівномірно. Зараз, під час запровадження карантинних обмежень, у ЗВО діє змішана форма навчання з використанням технологій дистанційного навчання. Задля цього ЗВО використовує платформу, крім цього, викладачі також проводять заняття із використанням технологій Google Workspace (Google Class, Google Meet). Таким чином, обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів, отже є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання (Зустріч 6).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти в межах освітньо-професійної програми «Зовнішня політика і дипломатія», що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Національному авіаційному університеті, не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП має чітку структуру: освітні компоненти, включені до ОП, складають взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача, в обсязі, передбаченому законодавством. ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Потенційні роботодавці та професіонали-практики на постійній основі беруть участь у перегляді та оновленні ОП «Зовнішня політика і дипломатія» випускової кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В освітньо-професійній програмі «Зовнішня політика і дипломатія», що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у НАУ наявна лише денна форма навчання. Рекомендуємо запровадити заочну форму навчання. В НАУ для другого (магістерського) рівня не є оптимальним вибір дисциплін ВК на I курсі I семестру, адже це не сприяє праву здобувачів ВО на індивідуальне обрання дисциплін. Рекомендація: запровадити систему обрання вибіркового дисциплін у першому семестрі I курсу з розрахунку, що вони будуть викладатися у II семестрі. Обов'язкові ОК читаються у I семестрі, а у II – усі вибіркові та обов'язкові ОК. Однією із особливостей ОП є фахове, вільне володіння іноземними мовами, проте кількість кредитів на іноземну мовну підготовку вказано в обсязі 9,0 кредитів (в ОП 2020 р.), та 6,5 кредитів (в ОП 2021 р.), що показує недостатню увагу поглибленому вивченню іноземної мови. Рекомендація: у межах циклу гуманітарних, соціально-економічних дисциплін посилити мовну підготовку для забезпечення високого рівня володіння іноземною мовою за фахом.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Виділені сильні сторони, а також зауваження, які є несуттєвими, бо вони ґрунтуються на засадах автономії НАУ, при аналізі його діяльності за критерієм 2 дають право експертній групі зробити висновок про відповідність ОП «Зовнішня політика і дипломатія» за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня – рівню B за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ ознайомилася з правилами прийому до НАУ на навчання за ОП, які розміщено на офіційному сайті у вкладці абітурієнту (<https://nau.edu.ua/>). Пряме посилання на правила прийому – (<https://cutt.ly/IE5N5T5>). ЕГ було встановлено, що правила прийому є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Сайт приймальної комісії НАУ – (<http://pk.nau.edu.ua>). На сайті деталізовано правила прийому, зокрема окрема увага присвячена вступу осіб, які проживають на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, АР Крим та м. Севастополя (<https://cutt.ly/oE5MsfT>). Під час вступної кампанії у здобувачів не виникло жодних процедурних проблем, а рівнем інформування з боку закладу вони залишились задоволеними (Зустріч 3).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

ЕГ встановила, що правила прийому на навчання за цією ОП враховують її особливості. Вступ на навчання для здобуття ступеня магістра у 2020 р. на основі здобутого ступеня вищої освіти здійснювався у формі єдиного вступного іспиту з іноземної мови та фахового вступного випробування (вага цих іспитів була еквівалентною), а також враховувалися інші показники конкурсного відбору. У 2021 р. наказом ректора від 29.03.2021 №196/од вступ на ОП призупинено, оскільки у II етапі вступу на магістратуру-2020 р. на ОП було здійснено донабір за рахунок ліцензованого обсягу 2021 р. (в кількості 1 особа), а відповідно до п. 6.16. Правил прийому до Національного авіаційного університету у 2021 р. (<https://cutt.ly/RE5MbUx>) набір на навчання за освітньою програмою ОС «Магістр» може здійснюватися, якщо академічна група складається з не менш ніж 10 студентів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група встановила, що в НАУ визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в тому числі під час академічної мобільності. Під час зустрічі із здобувачами було підтверджено доступність для них цих правил. (Зустріч 3) Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється Тимчасовим положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів ВО НАУ (<https://cutt.ly/XE51rhd>). Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://cutt.ly/QE51oET>) регулює аспекти ліквідації академічної різниці. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у НАУ (<https://cutt.ly/sE51dF3>) та Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<https://cutt.ly/OE51juJ>) регулюють порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО під час академічної мобільності. За навчальні роки 2019/2020, 2020/2021 не було випадків переведення здобувачів ВО з інших ЗВО на дану ОП. Здобувачі цієї ОП не брали участь у програмах академічної мобільності, тому відсутня практика застосування поданих вище положень та правил.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у НАУ регулює Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (розділ 3, пункт 3.34.). (<https://cutt.ly/mE51c9S>). У положенні визначено, що «результати навчання осіб, які отримані у неформальному середовищі можуть бути визнані за умови порівняльного аналізу освітньої програми та отриманими документами з результатами навчання, виконанням усіх обов'язкових видів індивідуальних завдань та проходження підсумкового контролю з навчальної дисципліни для підтвердження рівня здобутих знань, умінь та інших компетентностей». Здобувачі знають про можливість перезарахування результатів навчання здобутих у неформальній освіті. Зокрема здобувач Руденко Богдан розповів, що пройшов курс на платформі Coursera із політології та йому було перезараховано один модуль предмету «Порівняльна політологія». (Зустріч 3)

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому чіткі і зрозумілі, враховано особливості ОП. Під час проведення експертизи випадків дискримінації чи обмежень не було встановлено. Належним чином визначено процедуру визнання результатів

навчання, що були отримані в інших вітчизняних чи закордонних ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність участі здобувачів даної ОП у програмах академічної мобільності унеможливило проведення глибокого аналізу дотримання правил визнання результатів навчання на практиці. Рекомендуємо деталізувати процедуру перезарахування результатів навчання здобутих через неформальну освіту шляхом прийняття відповідного положення. Поширювати культуру академічних обмінів і стажувань студентів та викладачів даної освітньої програми як за кордоном, так і в національних закладах вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Беручи до уваги достатній рівень узгодженості ОП «Зовнішня політика і дипломатія» за підкритеріями, аналізуючи сильні та слабкі сторони, ЕГ дійшла висновку, що освітня діяльність за цією програмою відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На ОП «Зовнішня політика і дипломатія» застосовуються форми та методи навчання та викладання, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<https://cutt.ly/yE8nGPw>), що підтверджено в навчальному плані освітньої програми та під час зустрічі зі здобувачами і НПП (Зустрічі 2 і 3). Для організації навчання та викладання, а також для управління навчанням на ОП використовуються система Google Classroom. Лекції читаються за допомогою Google Meet, який немає часових обмежень (напротивагу Zoom). Опрацьовується можливість використання Moodle. Створені канали у Viber та Telegram, що забезпечують оперативний зв'язок НПП та здобувачів, що було підтверджено також на зустрічі зі здобувачами ОП (Зустрічі 2 і 3). В ОП вказується, що вибіркові компоненти обираються здобувачами вищої освіти із каталогів рекомендованих та альтернативних вибіркових дисциплін та складають 24 ECTS (з 90 ECTS), що було підтвердження під час зустрічей (Зустріч 2 і 3). Для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в Національному авіаційному університеті впроваджено автоматизовану систему (АС ФІОТ) (<https://cutt.ly/wE8nLLB>) відповідно до Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в Національному авіаційному університеті (<https://cutt.ly/IE8nCat>) та Розпорядження №045/роз від 06.07.2021 «Про обрання вибіркових дисциплін здобувачами вищої освіти освітнього ступеня магістра» (<https://cutt.ly/8E8QpTb>). Методичні рекомендації щодо вільного вибору студентами навчальних дисциплін чітко прописують процедуру вибору ДВВ (<https://cutt.ly/IE8Qgww>). На сайті кафедри є посилання на перелік ДВВ, які пропонуються на 2021-2022 н.р. та Результати їхнього обрання (<https://cutt.ly/yE8n1lX>). Рівень задоволеності здобувачів методами навчання та викладання оцінюється шляхом анкетування (<https://cutt.ly/gE8Ql4P>). За результатами останнього опитування відділом моніторингу якості ВО НАУ (<https://cutt.ly/YE8QWGC>) 62,5% здобувачів високо оцінюють рівень навчання на ОП, інші – достатньо. Здобувачі підтвердили, що були залучені до обговорення ОП та подання пропозиції щодо її удосконалення (Зустріч 3). За результатами опитування випускників подано рекомендації щодо удосконалення ОП (<https://cutt.ly/IE8n2Ou>), які частково враховані в новій редакції ОП. Під час зустрічі з випускниками було підтверджено їхнє залучення до обговорення та перегляду ОП відповідно до результатів опитування (Резервна зустріч).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій розміщено усі курси, які викладаються на ОП, що забезпечує учасникам освітнього процесу доступ до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів у формі навчальних програм, методичних рекомендацій до проведення семінарських і практичних занять, виконання самостійної роботи, проведення заліків, іспитів та переліку тем курсових робіт та проєктів, дипломних робіт, а також вимоги до

організації та проведення практик з вказанням потенційних баз практик (<https://cutt.ly/GE8n31h>). Здобувач може ознайомитися з РНП в електронному вигляді в репозитарії (<https://er.nau.edu.ua/>) та (<https://cutt.ly/7E8n7SP>), на сайті кафедри (<https://cutt.ly/mE8n6O5>), паперові версії яких зберігаються на кафедрі та в навчальному відділі НАУ (звіт СО). Під час зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що вся інформація є доступною на сайті кафедри, а також продубльована в Google Classroom. НПП інформують під час своїх занять та успішно функціонує чат з куратором групи (Зустріч 3). Дарія Ржевська наголосила на зручності використання Google Class та Google Meet з можливістю завантажити усі матеріали та завдання для здобувачів та отримати відповіді. (Зустріч 2). Під час зустрічі із сервісними структурними підрозділами Володимир Судік (заступником начальника інформаційно-обчислювального центру) підтвердив використання Google Workspace for Education fundamentals для організації освітнього процесу в НАУ, в який входить базовий набір gmail, google drive, google meet та google classroom. Наразі створено 30 тис акаунтів НПП та здобувачів на основі даних з ЄДЕБО. Пандемія сприяла розвитку електронного навчального середовища. (Зустріч 6).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми шляхом поєднання навчання і наукових досліджень з основних ОК через написання та захист курсових робіт, які вимагають від здобувача вищої освіти застосування навичок дослідницької роботи (Зустріч 2 і 3). Тематика курсових та дипломних робіт відповідає тематиці ОП та ОК, а також спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (<https://cutt.ly/DE8mwmZ>). У звіті СО вказано, що Наталя Боротканич є Координаторкою міжнародного науково-дослідного проєкту GoldenEye, що реалізується у рамках програми Horizon2020, представниця України в програмі ЄС науки та інновацій «Horizon Europe», координаторка проєктів в компанії EOS Data Analytics та викладає ОК «Космічна дипломатія», яка показує якнайбільше поєднання викладання та дослідження у межах тематики ОК, що дає підстави стверджувати про високу фаховість НПП та впровадження концепції навчання, яке базується на дослідженнях (Зустріч 2) У звіті СО зазначено, що «Активними формами поєднання навчання та досліджень є: вирішення дослідницьких завдань при виконанні практичних і самостійних робіт, домашніх завдань, під час написання курсових робіт, проєктів та кваліфікаційної роботи; участь здобувачів ВО в роботі наукових гуртків, наукових товариств; презентація результатів досліджень на конференціях, круглих столах, семінарах; участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності 291, стипендійній програмі «ЗАВТРА UA» Фонду Віктора Пінчука та ін». Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування, Ольга Удовенко розповіла про проведення Моделі ООН та плани щодо організації моделі НАТО. Здобувачі беруть активну участь в круглих столах та конференціях, зокрема «Весна», «Політ» (Зустріч 4) Під час зустрічі з Гарантом ОП було з'ясовано, що Юдіна Дарина, здобувачка вищої освіти ОС «Магістр» за ОПП «Зовнішня політика і дипломатія» стала фіналісткою Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності 291 у 2019-2020 р.р. Тема роботи «Вихід Великобританії з Європейського Союзу: реальність та прогнози» (<https://cutt.ly/ME8mr1c>) (Організаційна зустріч). У звіті СО вказано, що Гарант ОП Ржевська Ніна Федорівна керувала трьома студентами-переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»: Гончаренко Я.І. Диплом за I місце I ступеня (квітень 2018 р.); Шестова А.С. Диплом за III місце (квітень 2019 р.); Юдіна Д. Р. Диплом за третє місце (квітень 2020 р.); а також була членкинею складу журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» у 2018-2020 рр. (м.Київ), 2021 (м.Чернівці).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі шляхом перегляду ОП та врахування пропозиції від усіх стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців, представників баз практики), що було підтверджено на зустрічах 1, 2, 3 та 7. За останні 5 років науково-педагогічними працівниками кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій опубліковано понад 100 наукових праць, в тому числі 15 монографій, 2 підручника у співавторстві, 2 навчальних посібника та 25 закордонних публікацій (з них 10 – у виданнях, що входять до бази даних Scopus та інших наукометричних баз даних) (<https://cutt.ly/iE8my68>). В звіті СО детально розписано, як результати наукових досліджень, які опубліковані в фахових та закордонних виданнях (<https://cutt.ly/xE8mowf>, <https://cutt.ly/vE8manZ>, <https://cutt.ly/4E8mdfy>, <https://cutt.ly/pE8mzhd>, <https://cutt.ly/FE8mczm>) зав. каф. Ржевською Н.Ф. використовуються при викладанні ОК: «Космічна дипломатія», «Аналіз соціальних систем», «Актуальні проблеми зовнішньої політики США», «Міжнародні системи і глобальний розвиток». Доц. Боротканич Н.П. є редактором науково-популярного журналу «Всесвіт. Простір. Час», публікації якого використовуються при викладанні ОК «Космічна дипломатія, окрім того в освітній процес впроваджуються матеріали галузевих досліджень щодо космічного зондування земної поверхні американської компанії EOS (Earth Observing System) (<https://cutt.ly/ME8mEX5>). Публікації проф. Трояна С.С., який є членом редколегій фахових вітчизняних і закордонних видань: «Питання німецької історії (ДНУ імені О.Гончара), «Україна – Європа – світ» (ТНПУ імені В.Гнатюка); «Історія – Культура – Глобалізація» (Вроцлавський університет, Польща), «Культура і цінності» (Університет імені М.Скодовської -Кюрі в Любліні, Польща), «Центральна Європа» (Жешувський університет, Польща), «Проблеми прикордоння» (Біломтоцький університет, Польща) використовуються при викладанні ОК «Зовнішня політика країн Західної Європи», «Сучасні тенденції світового політичного процесу». Проведено роботу щодо змісту тематики кваліфікаційних робіт, враховано сучасні тенденції в галузі міжнародних

відносин (<https://cutt.ly/yE8mTKu>). До викладання за даною ОП залучені професіонали-практики, які не є в штаті кафедри, зокрема на зустрічі з роботодавцями Євген Магда, керівник ГО «Інститут світової політики», к.політ.н., доц. повідомив, що викладає на ОП. Володимир Вербицький, Третій секретар Посольства України в Північній Македонії розповів, що долучався до розробки лекторію з дипломатами “Публічна дипломатія”, яке планується для здобувачів цієї ОП (Зустріч 7). На запит ЕГ були надані відомості про підвищення кваліфікації НПП з урахуванням специфіки ОК, які вони викладають.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація ЗВО відбувається відповідно до цілей та завдань Стратегією розвитку НАУ (<https://cutt.ly/3E8mUO9>), Стратегією інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти НАУ (<https://cutt.ly/CE8mOnp>), Положенням про порядок організації набору та навчання (стажування) іноземних громадян та осіб без громадянства у НАУ (<https://cutt.ly/KE8mGA3>), співпрацею НАУ із зарубіжними ЗВО (<http://fmv.nau.edu.ua/міжнародні-партнери> (Звіт СО). В Стратегії інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти НАУ зазначається, що «Одним з пріоритетних напрямів стратегії інтернаціоналізації Національного авіаційного університету є участь у реалізації міжнародних проєктів та програм таких як: Tempus, Erasmus+, Horizon 2020 та інші» (<https://cutt.ly/HE8mJD4>). На виконання цього завдання ЗВО провадить активну діяльність щодо участі в міжнародних проєктах. Зокрема, Наталя Боротканич є Координаторкою міжнародного науково-дослідного проєкту GoldenEye, що реалізується у рамках програми Horizon 2020 (Звіт СО). На сайті МОН України знаходимо повідомлення від 17.11.2017 р. про результати відбору представників та експертів програми Горизонт 2020 від України, серед яких до Програмного комітету «Космос» обрано Боротканич Наталію Петрівну, доцентку кафедри міжнародної інформації, комунікацій та регіональних студій Національного авіаційного університету (<https://cutt.ly/mE8mVrc>). Під час зустрічі заступник директора інституту міжнародного співробітництва та освіти Дмитро Бугайко повідомив, що НПП та здобувачі даної ОП можуть брати участь в програмах академічної мобільності з трьома ЗВО Польщі: Академія ім. Яна Длугоша в Ченстохові, Університет Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні та Жешівський університет. Проте за даною ОП мобільність не відбулася через пандемію COVID-19 (Зустріч 5). Зі звіту СО відомо, що підвищення кваліфікації закордоном пройшла завідувач кафедри, гарант ОП Ніна Ржевська 2021р - Варшавський університет (Польща) – «Європейська наука і міжнародні комунікації: Публічна дипломатія і зовнішня політика держав ЄС»; 2019 – Сертифікат на знання мови Anglo-American International Postgraduate Higher Education School (B2); 2018 – Новий Сонч (Польща) – «Організація навчального процесу, програми підготовки та наукова робота в National- Louis- University», про що також є повідомлення на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/2E8mL1e>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

На сайті ЗВО розміщено усі курси, які викладаються на ОП, що забезпечує учасникам освітнього процесу доступ до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК. Для організації навчання та викладання, а також для управління навчанням на ОП використовуються Google Workspace (Google Class, Google Meet etc). ЗВО проводить опитування здобувачів вищої освіти, випускників та НПП щодо реалізації ОП та висвітлює результати опитувань на сторінці кафедри. НПП оновлюють зміст ОП та ОК за результатами опитувань, обговорень та пропозицій від стейкхолдерів та безпосередньо враховують їхні побажання щодо структури та змісту ОП та ОК. ЗВО залучає НПП та здобувачів до наукової діяльності (НПП науковці та професіонали-практики, призові місця здобувачів). Інтернаціоналізація ОП відбувається шляхом участі НПП в міжнародних проєктах (Горизонт 2020) та програмах міжнародного співробітництва і мобільності (Еразмус+ з ЗВО Польщі), а також закордонних публікаціях в наукометричних базах Scopus за останні 5 років, за які отримують преміювання від адміністрації НАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: Відсутність електронного документообігу заліково-екзаменаційних відомостей та журналів; Випускники попередніх років ОП здебільшого працюють в інших організаціях ніж задекларовані як потенційні роботодавці. Рекомендації: Напрацювати можливість використання електронного документообігу заліково-екзаменаційних відомостей та журналів; Відстежувати реальне працевлаштування випускників ОП та проаналізувати побажання реальних роботодавців і сприяти працевлаштуванню.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Критерій 4 має загальну відповідність рівню В, адже містить недоліки, що не є суттєвими. Навчання та викладання за ОП сприяє досягненню задекларованих цілей і програмних результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. Види контрольних заходів визначені у Положенні про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/oE8Eps4>). Чіткість та зрозумілість форм контролю та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти визначається Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://cutt.ly/NE8Edft>) та ПРН, передбачених ОП (<https://cutt.ly/mE8EnBJ>). Семестровий контроль проводиться згідно навчального плану у формі семестрового екзамену або диференційованого заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу (<http://fmv.nau.edu.ua/student/lessons-schedule/>). Атестація за ОП здійснюється відкрито та передбачає встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам ОП (<https://cutt.ly/XE8EAwR>, <https://cutt.ly/ZE8EGeH>). Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти на початку навчального семестру. Вони прописані в ОП, у робочих навчальних програмах, силабусах ОК, у рамках загальної інформації в РНК, що було підтверджено на зустрічах з НПП та здобувачами. (Відео. Зустріч 2 і 3). В умовах дистанційного навчання під час карантину екзамену та заліки проводяться у дистанційній формі за допомогою Google Class та керуються відповідними розпорядженнями НАУ «Про організацію навчального процесу на період карантину» (<https://cutt.ly/E8EJo6>), «Про посилення карантинних заходів» (<https://cutt.ly/jE8EZhG>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів ОП відповідають Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 – захист кваліфікаційної роботи та кваліфікаційний екзамен, де окреме завдання – професійне володіння іноземною мовою (Положення про атестацію випускників НАУ ОКР (освітніх ступенів) бакалавра, спеціаліста, магістра (<https://cutt.ly/YE8E1M6>). У відомостях СО вказано, що програма KE розробляється кафедрами міжнародних відносин, інформації та регіональних студій та іноземних мов, оприлюднюється на сайті кафедри (<https://cutt.ly/xE8E9lu>). З'ясовано, що програма KE відповідає тематиці ОП та передбачає перевірку досягнення результатів навчання, визначених стандартом та ОП. Орієнтовна тематика дипломних робіт ОС «Магістр» ОПП «Зовнішня політика і дипломатія» відповідає тематиці ОП та розміщена на сайті кафедри (<https://cutt.ly/EE8E4AN>). Вимоги до КР прописані в «Положення про дипломні роботи (проекти) випускників НАУ» (<https://cutt.ly/hE8E7oV>) та «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в НАУ» (<https://cutt.ly/qE8E6vo>), «Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат» (<https://cutt.ly/4E8ReEF>), декларація про дотримання академічної доброчесності здобувача НАУ (<https://cutt.ly/AE8RiOR>). Кваліфікаційні роботи розміщуються у репозитарії НАУ (<https://er.nau.edu.ua/>)

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО визначив чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, Процедура проведення контрольних заходів регулюється окремими розділами «Положення про організацію освітнього процесу», «Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» (<https://cutt.ly/mE8RTft>) та регламентує проведення модульних контрольних робіт, диференційованих заліків та екзаменів. Усі чинні положення розміщені на сайті НАУ та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується наявністю чітких правил, процедур та критеріїв оцінювання, оприлюднених для всі учасників освітнього процесу на початку вивчення ОК. Екзамен з навчальної дисципліни проводить лектор, із залученням викладача, який проводить практичні заняття. На екзамені право на присутність мають представники Студентської Ради. Порядок оскарження

процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (пп. 2.16-2.30 та зокрема пп. 2.32-2.34) (<https://cutt.ly/5E8RS8Z>). В звіті СО задекларовано, що за період реалізації ОП конфлікту інтересів не виникало. Скарг здобувачів ВО на упередженість та необ'єктивність екзаменаторів не було. Під час зустрічей було підтверджено наявність інституційної політики та процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядку оскарження результатів контрольних заходів. (Зустріч 1, 2, 3). У звіті СО вказано, що здобувач ВО, який не ліквідував академічну заборгованість в установлені терміни, відраховується з університету за невиконання індивідуального навчального плану (С. 15). В умовах дистанційного навчання під час карантину екзамену та заліки проводяться у дистанційній формі через Google Class, що було підтверджено на зустрічах з НПП та здобувачами (Зустріч 2 і 3).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В НАУ визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП та напрацьовано відповідні нормативні документи: Статут НАУ (<https://cutt.ly/ZE8R458>); Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ (<https://cutt.ly/XE8R6DO>), Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в НАУ (<https://cutt.ly/1E8TwaA>); Порядок перевірки академічних та наукових праць на плагіат (<https://cutt.ly/1E8TeT5>). Під час зустрічей було встановлено, що усі наукові і навчально-методичні праці усіх учасників освітнього процесу (кваліфікаційні роботи здобувачів, наукові публікації, методичні рекомендації тощо (100%) в НАУ перевіряються на відсутність академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації, а також розміщуються в репозитарії ЗВО. Перевірка кваліфікаційних робіт здійснюється в два етапи: перевірка за допомогою технічної системи виявлення текстових збігів Unicheck і розгляд кожної роботи Експертною комісією на кафедрі. За результатами перевірки кваліфікаційної роботи приймається рішення про допуск здобувача до захисту, що оформляється в вигляді Рішення Експертної ради, що було підтверджено під час зустрічей зі здобувачами та НПП (Зустріч 2, 3). На початку навчання здобувачі підписують Декларацію про академічну доброчесність, проводяться інформаційно-роз'яснювальні заходи та в окремих змістових модулях ОК включено тему «Академічна доброчесність» (Зустріч 3, 4). Випадків недопуску до захисту кваліфікаційної роботи на даній ОП внаслідок порушення правил академічної доброчесності не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими і дозволяють здійснити оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти. У НАУ визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу. 100 % кваліфікаційних робіт в НАУ у два етапи перевіряються на відсутність академічного плагіату. За результатами перевірки приймається рішення про допуск КР до захисту. На екзамені право на присутність мають представники Студентської Ради.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: у звіті СО вказано, що здобувач ВО, який не ліквідував академічну заборгованість в установлені терміни, відраховується з університету за невиконання індивідуального навчального плану (С. 15). Рекомендації: напрацювати процедури повторного вивчення ОК задля зменшення відрахування здобувачів за невиконання індивідуального навчального плану.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Критерій 5 має загальну відповідність рівню В, адже містить недоліки, що не є суттєвими. Загалом форми підсумкових та контрольних заходів дозволяють комплексно оцінити результати навчання здобувачів вищої освіти, є зрозумілими та чіткими, принципи академічної доброчесності є прозорими і такими, що їх дотримуються всі

учасники освітнього процесу. В ЗВО існує система зворотного зв'язку зі студентами у формі опитувань щодо реалізації освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Результати аналізу видів і результатів наукової та професійної активності НПП, які забезпечують НП за ОП «Міжнародна політика і дипломатія» (відповідно до п.30 Постанови КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (в редакції постанови КМУ від 10.05.2018 р. № 347), відомостей про СО, даних Зведеної інформації про викладачів, що забезпечують (табл. 2) НП за ОП «Міжнародна політика і дипломатія», дозволяють зробити висновок, що ЗВО обґрунтував та надав пояснення щодо кожної дисципліни в межах академічної або професійної кваліфікації викладача. Фах усіх НПП, що забезпечують підготовку ЗО за ОП «Міжнародна політика і дипломатія», в цілому, підтверджується спеціальністю за дипломом про освіту, або науковою спеціальністю, а також вченим званням. За останні 5 років усі викладачі, яких залучено до НП, підвищили кваліфікацію. Викладачі, які залучені до групи забезпечення ОП, мають публікації (Scopus/WoS). ЕГ визначає, що тематика та напрями наукових досліджень, що відображені в наукових публікаціях викладачів Дерев'янка І.П. (Зовнішня політика країн Західної Європи), Алієв М.М. (Методологія прикладних досліджень) не відповідає профілю дисциплін, які забезпечуються, практично відсутні фахові статті. Поверхнево у СО таблиця 2 «Зведена інформація про викладачів», а також на сайті кафедри (<https://cutt.ly/2RiRJFe>) подається якісна науково педагогічна характеристика НПП. Тому доцільним є рекомендувати підвищити наукову та публікаційну активність НПП відповідно до дисциплін, які вони забезпечують, зокрема у виданнях, які індексуються в МНБД (Scopus/WoS), а також здійснювати розподіл навчального навантаження відповідно до фахової відповідності викладачів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору та призначення на посаду, порядок його проведення при заміщенні вакантних посад НПП, визначається відповідно ЗУ «Про Освіту», та затвердженого Вченою радою НАУ «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у НАУ» (<https://cutt.ly/eRiRCuI>). Конкурс на заміщення посад НПП оголошується наказом ректора університету. Оголошення щодо вакансії розміщуються у відкритому доступі на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/qRiRM1Z>). Документи, які подаються для участі в конкурсі та порядку конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП, повинні відповідати переліку та вимогам, які встановлені до таких документів. Зведена інформація про науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації ОП, розміщена в ЄДЕБО та на сайті кафедри (<https://cutt.ly/ERiR8Q8>). Кандидатури претендентів на заміщення посад НПП попередньо обговорюються на засіданні кафедри, вченої ради факультету, конкурсної комісії ЗВО за їх присутності. Серед кандидатів обираються претенденти, які мають відповідний рівень освіти, науковий ступінь та/або вчене звання відповідно до профілю ОП, стаж науково-педагогічної роботи та мають викладати дисципліни на високому науково-методичному рівні, що має підтверджуватися висновком кафедри про проведення відкритого заняття; навчально-методичні праці, які використовуються в освітньому процесі та наукові праці, опубліковані у фахових наукових виданнях. Отже ЕГ з'ясовано, що процедури конкурсного добору викладачів у НАУ є достатньо прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Як видно із відомостей про СО та проведених зустрічах з фокус-групами в процесі реалізації ОП «Зовнішня політика і дипломатія» кафедра ефективно залучає роботодавців (<https://cutt.ly/vRiT5X>) до організації та реалізації освітнього процесу (лекційних та семінарських занять), а також використовуючи наступні форми співпраці: спільна робота при проектуванні, реалізації, рецензуванні та перегляді ОП (<https://cutt.ly/TRiTsXm>); проходження здобувачами ВО виробничих практик (<https://cutt.ly/mRiThs6>); проведення гостьових лекцій, тренінгів (<https://cutt.ly/iRiTzZJ/>); залучення до участі у міжнародних науково-технічних конференціях (<https://cutt.ly/uRiTbuM>), з обговоренням сучасних проблем зовнішньої політики, галузевих дипломатій, а також вимоги до компетентностей випускників; підвищення кваліфікації викладачів (<https://cutt.ly/aRiTm9o>). Так, стратегічними партнерами НАУ, що залучені до організації та реалізації освітнього процесу за ОП «Зовнішня політика і дипломатія», є: «Державне космічне агентство», «Дипломатична академія України», ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль»», Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень «Борисфен Інтел», ГО «Інститут світової політики» (<https://cutt.ly/xRiTYMa>). Ці підприємства є потенційними місцями працевлаштування майбутніх випускників ОП. ЕГ підтверджує, що запроваджено анкетування керівників баз практики з метою аналізу та удосконалення якості надання освітніх послуг за ОП (<https://cutt.ly/zRiTXWo>). Активна роль роботодавців передбачена у розробленні та вдосконаленні ОП та НП, тематики курсових робіт, організації атестації здобувачів

вищої освіти. Зокрема, роботодавці залучаються як голови ЕК, керівники практики, зовнішні рецензенти ОП. Зустріч з роботодавцями підтвердила інформацію ЗВО щодо їх активного залучення до організації та реалізації освітнього процесу, а також вдосконалення ОП «Зовнішня політика і дипломатія» (Зустріч 7).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ підтверджує, що до аудиторних занять залучаються професіонали-практики, експерти у галузі міжнародних відносин, представники роботодавців суміжних сфер (<https://cutt.ly/LRiTo8q>), а саме: для проведення лекцій, семінарів, практичних занять з вирішення проблем у міжнародних відносинах країн Європи та світу. Така взаємодія ґрунтується на укладених угодах кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій з організаціями та установами. На умовах сумісництва на кафедрі в навчальному процесі задіяні професіонали-практики. Позитивною практикою і свідченням освітнього спадкоємництва є те, що значна кількість залучених професіоналів-практиків є випускниками НАУ. Під час онлайн-зустрічі з фокус-групою здобувачів ЕГ отримала підтвердження з боку студентів щодо проведення занять професіоналами-практиками (Зустріч 3). Фахівці з підприємств-партнерів залучаються до проведення занять, у тому числі у формі вебінарів, тренінгів, круглих столів (<https://cutt.ly/cRiYult>), здобувачі відвідують названі установи у рамках практик, передбачених навчальним планом (<https://cutt.ly/7RiYIDY>). Зміст та тематика занять обговорюються з викладачами навчальних дисциплін попередньо з метою забезпечення набуття запланованих компетентностей та ПРН.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

З метою забезпечення професійного розвитку викладачів у ЗВО розроблено Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників НАУ (<https://cutt.ly/ERiYQwk>), згідно з яким організація та координація підвищення кваліфікації працівників здійснюється відділом аспірантури та докторантури. Налагоджена співпраця з Університетом менеджменту освіти НАПН України. В ННІО НАУ (<https://cutt.ly/BRiYYnh>) викладачі можуть підвищити кваліфікацію за пропонуваними тематиками тренінгових програм. До організації навчання працівників залучаються відповідні структурні підрозділи ЗВО (кафедри, деканати, науково-дослідні лабораторії та інші наукові та навчальні підрозділи), зокрема ІНТЛ НАУ функціонує Центр організаційного розвитку та лідерства (<https://cutt.ly/VRiYAoR>). Сектор академічної мобільності НАУ (<https://cutt.ly/4RiYGnN>) сприяє проходженню стажувань в межах міжнародних програм академічної мобільності. Підвищення кваліфікації викладачів кафедри відбувається згідно з відповідними перспективним та щорічними планами. Викладачі кафедри також проходять закордонне стажування, що сприяє вдосконаленню їхньої професійної підготовки шляхом поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок (<https://cutt.ly/GRiYZ5s>). Так, зокрема, доц. Ржевська Н.Ф. проходила міжнародне стажування у Варшавському університеті (Польща). Однак при цьому доречно було б розширити напрями професійного розвитку викладачів шляхом забезпечення їхнього стажування на підприємствах галузі міжнародних відносин, що сприяло б вдосконаленню їхніх практичних компетентностей. Підтвердження кваліфікації зафіксовано в ЄДЕБО. З метою підвищення професійного розвитку НПП проводяться взаємовідвідування занять відповідно до Методичних рекомендацій щодо планування та проведення відкритих занять (<https://cutt.ly/XRiY18u>). Викладачі випускової кафедри опікуються власним професійним розвитком, беруть участь у міжнародних та всеукраїнських конференціях, семінарах, майстер-класах, підвищують кваліфікацію шляхом проходження освітніх курсів і тренінгів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У НАУ створено систему заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності передбачає матеріальні та моральні заохочення і регламентується: Статутом (<https://cutt.ly/YRiY4ah>), Колективним договором НАУ (<https://cutt.ly/cRiY6bQ>), Положенням про преміювання працівників НАУ науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів (<https://cutt.ly/MRiUtDQ>) у формі преміювання працівників за підсумками роботи. Розпорядження Ректора НАУ №013/роз від 04.03.2020 р. «Про заохочення співробітників НАУ до впровадження в освітній процес власних наукових досліджень, результати яких були опубліковані в WoS, Scopus». Щорічно проводиться рейтингове оцінювання викладачів, результати якого є підставою для їх нагородження та преміювання. Система заохочення НПП нематеріального характеру реалізується через нагородження грамотами, подяками від завідувача кафедри, декана, ректора в залежності від міри вкладу в розвиток та представлення до заохочувальних відзнак МОН України. Рейтингова система оцінки діяльності НПП дає можливість застосовувати різні форми заохочень для НПП, які посядуть вищі за рейтингом місця: відзначення державні нагородами; преміюванням; нагородження дипломами, грамотами, нагрудним знаком, цінними подарунками тощо. Для стимулювання розвитку майстерності викладачів в університеті запроваджено ряд конкурсів: конкурс на кращі підручники (<https://cutt.ly/GRiUk2g>). Відповідно до наведених положень в НАУ передбачено надбавки до заробітної плати за виконання організаційних або наукових обов'язків.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП, які залучені до групи забезпечення ОП, мають публікації в Scopus та WoS. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, процедури конкурсного добору викладачів є чітко визначеними, прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. Роботодавці, професіонали-практики певною мірою залучені до реалізації навчального процесу у формі вебінарів, тренінгів, круглих столів. Всі НПП, яких залучено до ОП, підвищили свою кваліфікацію. Процедури підвищення кваліфікації викладачів чітко визначені, НПП, що задіяно на ОП, проходять закордонні стажування. Запроваджена рейтингова система оцінки діяльності НПП дає можливість застосовувати різні форми матеріальних і нематеріальних заохочень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Результати аналізу наукової та професійної активності НПП, які забезпечують навчальний процес за ОП «Зовнішня політика і дипломатія», дозволяють зробити висновок, що комплексна відповідність викладачів, що задіяні на ОП «Зовнішня політика і дипломатія», тим навчальним дисциплінам, які вони забезпечують, за усіма цими критеріями є неповною. Рекомендації: переглянути, уточнити та забезпечувати повну відповідність інформації, що стосується видів і результатів професійної діяльності НПП за ОП «Зовнішня політика і дипломатія», яка застосовується до визнання кваліфікації. Варто підвищити активність щодо наукової та публікаційної діяльності НПП відповідно до дисциплін, які вони забезпечують, та напряму ОП що реалізується, зокрема у виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах даних (Scopus, Web of Sciences). Рекомендуємо здійснювати розподіл навчального навантаження відповідно до фаховості викладачів. Доцільним є забезпечення стажування викладачів на виробничих підприємствах, що займаються за галуззю знань 29 «Міжнародні відносини», що сприяло б вдосконаленню їхніх практичних компетентностей.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Враховуючи сильні та слабкі сторони, ЕГ дійшла висновку, що Критерій 6 має загальну відповідність рівню B, адже містить недоліки, що є незначними і їх можна вирішити в процесі розвитку ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами проведення експертизи, базуючись на відеоматеріалах, інформації наданій під час візиту та безпосередньо під час огляду ресурсів університету наживо, було встановлено, що фінансові та матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цієї ОП, забезпечують досягнення визначених нею цілей та програмних результатів навчання. Загальна площа будівель університету становить 162028 м². Навчання відбувається у 12 корпусах. На балансі НАУ знаходиться 12 гуртожитків. Освітній процес за програмою відбувається в корпусі №7, в якому базується факультет міжнародних відносин. Аудиторії наповнені всім необхідним інвентарем для навчання, значна їх частина обладнана стаціонарними проекторами, екранами, широкоекранними телевізорами, комп'ютерами, звичайними та інтерактивною дошками, також у всіх аудиторіях облаштовані робочі місця: стандартними партами або індивідуальними стільцями із підставками. Наявні комп'ютерні класи та лінгафонні кабінети. На базі факультету діє великий просторий читальний зал, де наявна спеціалізована література, наявний зал для проведення конференцій та буфет. Функціонує Інформаційний центр ЄС, Центр вивчення китайської мови. У всіх навчальних приміщеннях є безкоштовний доступ до Інтернету. (Огляд матеріально-технічної бази) Науково-технічна бібліотека НАУ, яка розташована на проспекті Любомира Гузара,1, є однією з найбільших бібліотек ВНЗ Києва та найбільшою в галузі цивільної авіації України. Вона володіє значними фондами, які постійно оновлюються. Зібрано понад 2 млн примірників друкованих та електронних видань (в тому числі іноземними мовами). Щорічно бібліотека отримує понад 7 тисяч назв нових книг та CD, а також передплачує понад 400 назв журналів, газет та інформаційних видань. Фонд бібліотеки укомплектований літературою з тематики усіх навчальних дисциплін НАУ, включаючи закордонні та вітчизняні наукові і навчально-методичні видання за

спеціальністю. Наявний доступ до провідних наукометричних баз Scopus, Web of Science, EBSCO, OUCI, DOAJ, Bentham Science...) (<http://www.lib.nau.edu.ua/main/>). Під час зустрічі із керівництвом та менеджментом університету експертну групу запевнили, що пріоритетним напрямом їх роботи є багатостороннє задоволення освітніх потреб здобувачів цієї ОП та допомога у їхній подальшій професійній реалізації (Зустріч 1).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення візиту експертна група переконалася, що заклад забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Під час зустрічі із керівництвом університету експертна група з'ясувала, що викладацький склад отримує підтримку у науковій діяльності та заохочення до ширшої публікаційної активності. Зокрема за публікацію у Scopus передбачена премія у розмірі 5000 гривень. Також окремі премії отримують викладачі, які проводять активну науково-дослідну діяльність. За визначні досягнення науко-педагогічні працівники можуть бути удостоєні державних нагород (Зустріч 1). Під час огляду матеріально-технічної бази експертна група переконалася у наявності у викладацького складу обладнання для проведення аудиторних та дистанційних занять (Огляд матеріально-технічної бази). Під час зустрічі із сервісними структурними підрозділами було з'ясовано, що для організації дистанційного навчання використовується набір інструментів і сервісів від компанії Google для навчання та викладання – «Google Workspace for Education Fundamentals», який дозволяє ефективно взаємодіяти всім учасникам освітнього процесу (Зустріч 6). Під час зустрічі із здобувачами, було підтверджено наявність віддаленого доступу до ресурсів бібліотеки та її наукометричних баз. Такий доступ надається після спеціальної реєстрації. Студенти використовують ресурси бібліотеки при підготовці до занять та написанні наукових робіт. Також здобувачі зазначили про можливість безкоштовної публікації статей в університетському журналі (Зустріч 3).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

За результатами зустрічей проведених ЕГ, можна зробити висновок, що освітнє середовище, створене НАУ є безпечним для життя та здоров'я здобувачів ВО за цією ОП та задовольняє їх потреби. Стан та облаштування усіх приміщень, де відбувається навчальний процес відповідають санітарно-технічним нормам та протипожежним стандартам. В закладі під час організації та ведення освітнього процесу дотримано карантинних норм та правил, персонал має в розпорядженні дезінфікуючі речовини і пірометри, учасники освітнього процесу дотримуються маскового режиму. Територія корпусу огорожена великою металеву огорожею, а пропуск здійснюється за перепустками (Огляд матеріально-технічної бази) Розвитку можливостей професійного зростання сприяє діяльність ІНТЛ НАУ, на базі якого діють стартап-школа та школа лідерства, проводяться ворк-шопи англійської мови, координується реалізація програм академічної мобільності (<https://cutt.ly/XE51Cuk>). На разі, студенти даної ОП ще не брали участь у мобільності. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених в рамках проєкту «NAU HUB» організує зустрічі з успішними професіоналами та ін. заходи (<https://cutt.ly/RE51Box>). Під час спілкування зі студентським самоврядуванням, здобувачами та випускниками з'ясувалося, що студенти цієї ОП долучаються до різного роду ініціатив та заходів, які проводяться як на базі кафедри, факультету, університету, так і позауніверситетських заходів. Серед названих на зустрічі: «Студентська весна» НАУ, Благодійний ярмарок, заходи молодіжного театру арт-студії «Склянка води», Модель ООН та ін. (Зустрічі 3, 4 та Резервна зустріч) Студенти, які навчаються на ОП мають змогу проживати у студентському гуртожитку №4. Базуючись на наданих експертній групі фото- та відеоматеріалах, які розміщені у системі Національного агентства, а також на інформації отриманій під час зустрічей можна зробити висновок про задовільність умов проживання здобувачів цієї ОП у гуртожитку. Під час зустрічі зі здобувачами, студент розповів, що він задоволений умовами проживання у гуртожитку та близькістю його розташування до навчального корпусу, відстань до якого можна подолати пішки за 10 хв. (Зустріч 3) Під час резервної зустрічі, на яку були запрошені випускники, лунали позитивні відгуки про життя в гуртожитку. Проблеми із тимчасовими незручностями, такими як часта відсутність гарячої води, нівелювалися «атмосферою», яка панувала у гуртожитку. (Резервна зустріч) Проводиться постійний моніторинг потреб та інтересів студентів за допомогою регулярних опитувань, в тому числі й щодо організації освітнього процесу (<https://cutt.ly/yE51965>). Факт таких опитувань неодноразово підтверджувався різними фокус-групами під час зустрічей візиту. Також студенти мають змогу особисто контактувати із завідувачем кафедри щодо питань, які їх цікавлять чи вирішення поточних проблем, що було підтверджено на зустрічі із здобувачами, (Зустріч 3) та наставниками академічних груп під час проведення годин корпоративної культури.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційна підтримка здобувачів даної ОП забезпечується через офіційний сайт університету (<https://nau.edu.ua/>), факультету МВ (<http://fmv.nau.edu.ua/>), кафедри (<https://cutt.ly/OE50qYx>), науково-технічної бібліотеки НАУ (<https://cutt.ly/kE54G39>), репозитарію НАУ (<https://er.nau.edu.ua/>), сторінку університету

(<https://cutt.ly/oE58VPz>) і кафедри у Фейсбук (<https://cutt.ly/oE5oynng>), телеграм-канал кафедри (<https://cutt.ly/1E5op7N>) і групи (<https://cutt.ly/xE5od1S>). Випускники та здобувачі під час зустрічей з ЕГ зазначали, що вони отримували та отримують належну освітню підтримку. Зокрема зазначалося про легкість у спілкуванні з викладачами, відсутність проблемних ситуацій (Зустріч 3, Резервна зустріч). Організаційна підтримка здобувачів реалізується шляхом взаємодії зі структурними підрозділами факультету (деканат, Студентська рада) та університету (навчальний та навчально-методичний відділи, науковий відділ, відділ по роботі з студентами, ІНТЛ НАУ тощо). Здобувачі неодноразово наголошували, що знають, де шукати інформацію з того чи іншого питання. Зокрема вони поінформовані про можливість участі у програмах академічної мобільності та за бажання можуть звернутися у відповідний відділ НАУ (Зустріч 3) НАУ сприяє активній культурно-масовій діяльності, зокрема на зустрічі з самоврядуванням було названо ряд заходів до організації яких долучалися студенти ОП (Зустріч 4). Є Центр культури і мистецтв, працюють ідеальні та кафе. (Огляд матеріально-технічної бази) Науково-технічна бібліотека НАУ надає студентам допомогу в пошуку і аналізі інформації та публікаційній активності. (Зустрічі 3, 6) Консультативну підтримку забезпечують наставники академічних груп (<https://cutt.ly/HE5ojEU>), гарант, декан факультету і, за потреби, відповідний функціональним призначенням, структурний підрозділ університету. Під час проведення годин корпоративної культури проводяться бесіди щодо профілактики недопущення правопорушень у студентському середовищі, консультації з поселення і проживання в гуртожитку (<https://cutt.ly/yE5ocnl>). На зустрічі з керівництвом НАУ декан факультету зазначив, що заклад серйозно підходить до потреб студентів та майбутнього їх працевлаштування. Здобувачі отримують консультації на належному рівні (Зустріч 1). Під час зустрічей з різними фокус-групами неодноразово зазначалося про можливість звернутися за консультацією чи допомогою до психолога. (Зустрічі 3, 6 та Огляд матеріально-технічної бази). У структурі НАУ функціонує медичний центр, який обслуговує здобувачів і НПП на безоплатній основі. Там можна раз на рік пройти медичний огляд. (<https://cutt.ly/EE54Xib>). Розгорнуто пункт вакцинації. (Огляд матеріально-технічної бази) Студенти можуть звернутися у випадку складних сімейних, особистих чи матеріальних обставин за матеріальною допомогою та отримати її. Це передбачено положенням «Порядок використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення осіб, які навчаються в НАУ», яке деталізує цю процедуру (<https://cutt.ly/vE5oWAG>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час візиту було з'ясовано, що серед числа студентів, які навчаються за цією ОП поки немає осіб із особливими освітніми потребами. Проте, у Корпусі 7, де знаходиться кафедра та інші відділи, які використовуються студентами цієї ОП виконана значна кількість робіт із облаштування необхідної інфраструктури, а саме на сходах є спеціальні поручні, встановлені підлогові унітази, коридори достатньо широкі для пересування за допомогою візка. Запасний вхід обладнаний пандусом (<https://cutt.ly/TE5oYFZ>), який часто використовується професором із особливими потребами, який викладає на факультеті. (Огляд матеріально-технічної бази) Матеріальна допомога студентам з інвалідністю надається згідно з «Порядком використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення осіб, які навчаються в Національному авіаційному університеті (пункт 3.1.4) (<https://cutt.ly/pE5oPGx>) на підставі заяв і підтверджувальних документів. Наказом від 27.02.2020 №73/од введена в дію Концепція організації інклюзивного навчання в Національному авіаційному університеті (<https://cutt.ly/1E5oD5i>). Складовою частиною її мети є визначення пріоритетів політики університету в частині забезпечення конституційних прав на здобуття вищої освіти здобувачів з особливими освітніми потребами шляхом створення рівних умов доступу до вищої освіти та соціальної реабілітації. Діє Наказ «Про затвердження Положення про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в Національному авіаційному університеті» (<https://cutt.ly/hE5oHhk>). Під час зустрічі із керівництвом університету експертну групу повідомили, що є затверджений перелік навчальних аудиторій пристосованих для осіб із особливими освітніми потребами. Якщо хоча б одна людина із групи потребує спеціальних умов для навчання, то вся група спрямовується на навчання в такі приміщення. (Зустріч 1)

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

На підставі вивчення матеріалів акредитаційної справи та інформації наданій фокус-групами під час візиту ЕГ може зробити висновок, що в НАУ існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, вона є доступною для учасників освітнього процесу та послідовно дотримується. Первинною процедурою вирішення конфліктних ситуацій серед здобувачів є звернення до наставника групи з метою вирішення проблемної ситуації. Також за потреби можна звернутися до завідувача кафедри чи декана факультету. Залежно від характеру конфліктної ситуації до вирішення можуть залучатися представники студентського самоврядування, що було підтверджено під час зустрічі. (Зустріч 4) Документи, які регулюють цю політику знаходяться у вільному доступі на сайті університету. Серед них: 1) Положення про організацію внутрішньої службової перевірки в Національному авіаційному університеті (<https://cutt.ly/gE5oZHd>). 2) Положення про Комісію з оцінки корупційних ризиків Національного авіаційного університету для розгляду заяв про виявлені корупційні правопорушення (<https://cutt.ly/jE5oN9G>). До основних завдань комісії належить: виявлення корупційних ризиків у діяльності НАУ; оцінка ідентифікованих корупційних ризиків, виявлення причин і умов, що їм сприяють; визначення заходів щодо усунення виявлених корупційних ризиків, осіб, відповідальних за їх виконання, строків; підготовка та надання ректору НАУ для затвердження звіту за результатами оцінки корупційних ризиків. Повідомляти про виявлені

корупційні правопорушення, надавати інформацію та заяви про них можна через гарячу лінію +38(044)406-61-10, +38(044)406-68-67. Також на електронну пошту: storcor@nau.edu.ua або особисто в кабінети співробітників відділу 1-134 та 1-143. Вказані контактні дані висвітлені на офіційному сайті університету, тому є доступними для учасників освітнього процесу. 3) Діє Антикорупційна програма Національного авіаційного університету, затверджена наказом ректора від 02.03.2020 №084/од (<https://cutt.ly/nE508Bc>). Для врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, Вченою радою НАУ затверджено 4) Положення про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в Національному авіаційному університеті (<https://cutt.ly/cE52euO>). Випадки подібних конфліктних ситуацій розглядаються Комісіями факультету та НАУ з профілактики правопорушень (<https://cutt.ly/3E52umv>). Під час реалізації ОП «Зовнішня політика і дипломатія» не було скарг, пов'язаних із дискримінацією, сексуальними домаганнями або корупцією, що підтверджено під час зустрічей із фокус-групами. Студенти підтвердили під час зустрічі, що знають свої права та обов'язки та де можна дізнатися цю інформацію, а також як діяти в разі виникнення проблемних ситуацій. (Зустріч 3) В НАУ діє «Електронна скринька довіри» через, яку кожен конфіденційно може повідомити інформацію про проблеми у сфері безпеки університету, про факти зловживань, корупційні прояви тощо (<https://cutt.ly/1E52dzT>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Дана освітня програма забезпечена матеріально-технічними ресурсами для реалізації цілей та програмних результатів навчання. Науково-технічна бібліотека НАУ володіє значними фондами, які постійно оновлюються. Зібрано понад 2 млн примірників друкованих та електронних видань (в тому числі іноземними мовами). Щорічно бібліотека отримує понад 7 тисяч назв нових книг та CD, а також передплачує понад 400 назв журналів, газет та інформаційних видань. Фонд бібліотеки укомплектований літературою з тематики усіх навчальних дисциплін НАУ, включаючи закордонні та вітчизняні наукові і навчально-методичні видання за спеціальністю. Найвний доступ до провідних наукометричних баз Scopus, Web of Science, EBSCO, OUCI, DOAJ, Bentham Science...). Корпус, де відбувається навчання за даною ОП забезпечений сучасною матеріально-технічною базою. Зроблені суттєві кроки для пристосування інфраструктури для потреб осіб з особливими потребами та організації супроводу таким особам. Введена в дію Концепція організації інклюзивного навчання в НАУ. Передбачене преміювання НПП за публікації в Scopus.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліки: Під час бесіди із випускниками ОП (Резервна зустріч) ЕГ з'ясувала, що в гуртожитку часті перебої із постачанням гарячої води. Також процедура підписання обхідного листа займає багато часу (5 днів). Цей процес, до прикладу, включає відмітку в гуртожитку, навіть якщо здобувач там не проживав. Рекомендації: Продовжувати працювати в напрямку облаштування інфраструктури та приміщень університету для маломобільних груп населення (зокрема облаштування спеціального санвузла із тримачами), щоб уможливити їх безперешкодний доступ до вузлових місць університету. Здійснювати подальшу поступову модернізацію умов проживання у студентських гуртожитках та вирішити поточні проблеми студентів, в тому числі шляхом залучення спонсорських коштів або коштів благодійних фондів. Створити щось на кшталт конкурсу студентських ініціатив чи проєктів із бюджетом участі для покращення середовища проживання здобувачів. Впровадити електронний обхідний листок із оптимізованою процедурою, яка б не включала обов'язкового візиту в гуртожиток, якщо здобувач там не проживав.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Беручи до уваги високий рівень узгодженості ОП «Зовнішня політика і дипломатія» за підкритеріями 7.1-7.6, релевантність фактів і їх контексту освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

НАУ послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, які визначаються внутрішньою системою забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ відповідно до Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<https://cutt.ly/IE8TITz>), Положення про освітні програми НАУ (<https://cutt.ly/2E8TSB5>), а також з урахуванням Положення про гарант освітньої програми (<https://cutt.ly/mE8TFVw>), наказів ректора «Про перегляд освітніх програм та навчальних планів» (<https://cutt.ly/jE8THFu>). Перегляд ОП відбувається шляхом щорічного моніторингу (<https://cutt.ly/zE8TZsG>) та орієнтований на місію і стратегію НАУ, потреби усіх стейкхолдерів (зокрема здобувачів, випускників, роботодавців, НПП та професіоналів-практиків), тенденції розвитку спеціальності та законодавства України, галузевий та регіональний контекст. У звіті СО вказано, що «відповідно до результатів опитування роботодавців, випускників кафедри та здобувачів ОП (<https://cutt.ly/WE8TBJo>), внесено зміни в зміст та наповнення ОП 2020 р., що відповідають вимогам галузево-орієнтованого навчання, пов'язаного з авіакосмічною спрямованістю НАУ, де здійснюється освітня діяльність (за основу підготовки майбутніх фахівців взято одну із галузевих дипломатій – космічну дипломатію); змінено перелік компонентів ОП та їх логічну послідовність, та матрицю забезпечення ПРН. Із введенням у дію Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 від 04.08. 2020 р. №1003 (<https://cutt.ly/NE8T1uV>) було здійснено перегляд ОП. Нова редакція ОП введена в дію наказом ректора № 246/од від 29.04.2021 р. (<https://cutt.ly/YE8T3zU>). Затверджено новий навчальний план №НМ-17-291-2/21», що було підтверджено протоколами засідання кафедри наданих ЕК та на зустрічах (Зустріч 1, 2).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП: участь в опитуваннях щодо змісту ОП, формування пропозицій до переліку ДВВ, щодо задоволення якістю викладання та наявності потреб їх удосконалення. Приклади опитувань на рівні університету, факультету, кафедри: (<https://cutt.ly/cE8Ymot>, <https://cutt.ly/QE8YQYN>, <https://cutt.ly/eE8YEEj>). Здобувачі входять до складу робочої групи з розроблення ОП, до складу Комісії з якості ФМВ, Вченої ради ФМВ, Ради з якості НАУ, Вченої ради НАУ, де відбувається погодження ОП. Під час проведення годин корпоративної культури здобувачі мають можливість висловити думку щодо задоволення якістю навчального процесу, побажання щодо змістовного наповнення навчальних дисциплін. По завершенню вивчення дисциплін викладачі обговорюють зі здобувачами зміст та обсяг лекційного матеріалу, наповнення практичних занять. Результатом врахування позиції здобувачів є збільшення кількості баз практик, запровадження ОК «Ділова іноземна мова», урізноманітнення вибіркового ОК. Студентське самоврядування бере участь у процедурі внутрішнього забезпечення якості ОП та має можливість впливати на процеси реалізації ОП через присутність представників здобувачів серед членів низки комісій та рад факультетського та університетського рівня. Голова студентської ради факультету бере участь у погодженні освітніх програм та навчальних планів відповідних ОП. Студентське самоврядування бере участь у процедурі внутрішнього забезпечення якості ОП через мотивування здобувачів освіти до участі в опитуваннях та анкетуванні. Під час зустрічей зі здобувачами та представниками студентського самоврядування, експертна група переконалася, що НАУ систематично організовує студентські опитування й оприлюднює звіти про результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу на сайті ЗВО у вільному доступі. Здобувачі вищої освіти залучаються до аналізу та перегляду ОП, зокрема досліджується їхня думка щодо якості організації освітнього процесу за ОП. Зокрема здобувачка Катерина Басова, яка є членом робочої групи ОП 2021 р. (<https://cutt.ly/CE8YF8W>), розповіла, що здобувачі обговорювали пропозиції щодо удосконалення ОП та передали пропозиції на кафедру. Таким чином, за словами представників СС була внесена Ділова іноземна мова в ОП та збільшилося залучення професіоналів-практиків (Зустріч 3, 4). Аналіз «Якість реалізації ОПП «Зовнішня політика і дипломатія» спеціальність очима студентів», проведений у вересні 2021 р. показує, що були враховані пропозиції здобувачів щодо вдосконалення ОП (<https://cutt.ly/tE8YG6K>). На запит ЕК було подано протоколи засідання кафедри № 12 від 14.09.2021 р. та ФМВ № 8 від 16.09.2021 р., на яких обговорювалися результати проведеного аналізу та шляхи реагування на нього зокрема в частині покращення слабких сторін (Рівень програмного забезпечення, Рівень оснащення лабораторій (сучасного обладнання), Рівень застосування технічних засобів навчання).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Взаємодія з роботодавцями щодо процесу періодичного перегляду ОП має регулярний характер (Зустріч 7). У звіті СО вказано, що Кузнецов Е.І., перший Віце-президент Аерокосмічного товариства України, запропонував галузеве спрямування змісту ОК, зокрема змінено ОК3, а саме ОК «Публічна дипломатія» змінено на «Космічна дипломатія»; Гвоздь В.І., аташе з питань оборони, д. військ. н., генерал-лейтенант у відставці, президент Незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень «Борисфен Інтел» порадив розширити ВК для підсилення галузевої дипломатії (воєнної) та використання при вивченні ОК сучасних програмних пакетів («Statistica», «MathLab») для моделювання та прогнозування в міжнародних відносинах, що також було підтверджено на зустрічі гарантом ОП (Організаційна зустріч). Роботодавці активно залучаються до організації переддипломних практик, що підтверджено здобувачами під час зустрічі та документами наданими на запит ЕК щодо баз практики (Зустріч 3). У результаті обговорення було посилено спеціалізацію баз практик та укладено договори на проходження переддипломної практики з Дипломатичною академією України імені Геннадія Удовенка при МЗС України, Академією зовнішньої розвідки України, Посольством Палестини в Україні, Секретаріатом Кабінету Міністрів України. На сайті ФМВ знаходимо перелік провідних стейкхолдерів Факультету міжнародних

відносин (<https://cutt.ly/sE8UQIL>). Зовнішній стейкхолдер Гвоздь В.І., аташе з питань оборони, д. військ. н., генерал-лейтенант у відставці, президент Незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень «Борисфен Інтел» є членом робочої групи ОП 2021 р. (<https://cutt.ly/cE8UWCu>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час зустрічі з випускниками ОП було підтверджено, що ЗВО збирає інформацію про працевлаштування випускників та підтримує контакти (Відео. Резервна зустріч). На сайті Навчально-наукового інституту неперервної освіти НАУ знаходимо інформацію та поради щодо працевлаштування та підготовки якісних документів для здобувачів (<https://cutt.ly/CE8UAWA>). У звіті СО йдеться про те, щорічно проводяться такі заходи, як «Час авіаційної кар'єри», «Злітна смуга», «Ярмарок вакансій», «День кар'єри», «Освіта та кар'єра», «Стартап школа» та ін., де здобувачі та випускники можуть отримати інформацію від потенційних роботодавців та перспектив кар'єрного росту, а з боку НАУ узгоджуються реальні потреби ринку праці; залучення потенційних роботодавців до круглих столів, конференцій та безпосереднього спілкування зі здобувачами ВО (<http://fmv.nau.edu.ua/стейкхолдери/>); забезпечення прямого контакту випускників із роботодавцями; моніторинг кар'єрного зростання випускників шляхом формування бази даних щодо їхнього працевлаштування (<https://cutt.ly/rE8UGb1>); проведення моніторингу професійних досягнень через соціальні мережі (<https://cutt.ly/IE8USAX>, <https://cutt.ly/qE8UDMT>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості НАУ забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми, що підтверджено наявністю нормативно-правових актів ЗВО та підтверджено на зустрічах з усіма стейкхолдерами. Внутрішня система забезпечення якості в Національному авіаційному університеті реалізується через виконання наступних процедур (<https://cutt.ly/dE8U7c9>) : – Розроблення стратегії забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти; – Організації системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти; – Перегляду освітніх програм з визначеною періодичністю та постійним моніторингом; – Формування системи відповідальності всіх структурних підрозділів та співробітників за забезпечення якості; – Залучення здобувачів вищої освіти до забезпечення якості; – Щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах; – Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; – Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; – Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; – Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; – Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; – Втілення політики в сфері якості, її моніторингу та перегляду. Процедури функціонування забезпечення якості вищої освіти НАУ прописані у Положенні про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (2018 р.) (<https://cutt.ly/fE8U57v>). З метою забезпечення ефективної реалізації процедур внутрішньої системи забезпечення якості Комісія з якості може створювати в своєму складі робочі групи – групу експертизи якості освітніх програм, групу діагностики результатів навчання здобувачів вищої освіти, групу забезпечення якості викладацького складу. Розроблена Система індикаторів оцінки рівня внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності. У НАУ проводяться активні заходи щодо запобігання корупції через реалізацію Антикорупційної програми НАУ, яка регулює процедуру щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у ЗВО (<https://cutt.ly/hE8IqVc>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітньо-професійна програма «Зовнішня політика і дипломатія» (спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії») другого (магістерського) рівня проходить первинну акредитацію, а тому до уваги були взяті лише результати проведеної акредитаційної експертизи спеціальності 291, зокрема посилена галузева унікальність ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

НАУ активно впроваджує культуру якості освіти в академічному середовищі через роз'яснювальну роботу, просвітницькі заходи, систему морального та матеріального заохочення (преміювання НПП за статті в Scopus та інші види діяльності) тощо (Зустріч 1, 2, 5, 6). У 2018 році в НАУ було затверджено більшість документів, які є необхідними для успішного функціонування внутрішньої системи забезпечення якості (<https://cutt.ly/xE8Ik8Y>). Зокрема, дотримання принципів академічної доброчесності в Університеті регулюється Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Національному авіаційному університеті, розробленим відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права» та Статуту Університету, затверджене на засіданні Вченої ради (<https://cutt.ly/9E8IzJi>) та Порядком перевірки академічних та наукових текстів на плагіат (<https://cutt.ly/LE8IcqP>). Періодично проводяться організаційні заходи за участю здобувачів вищої освіти, НПП та представників відповідних структурних органів НАУ з розгляду актуальних питань етики та академічної доброчесності. Ці позиції були підтвердження під час зустрічей з адміністративним персоналом (Зустріч 5) та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (Зустріч 6). На думку експертної групи, у ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В НАУ існує процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Здобувачі вищої освіти залучаються до аналізу і перегляду ОП у формі опитування та участі в робочій групі розробників ОП. Взаємодія з потенційними роботодавцями та професіоналами-практиками щодо процесу періодичного перегляду ОП має регулярний характер та проявляється у включенні представника до групи розробників ОП. В НАУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недостатній рівень взаємодії з реальними роботодавцями випускників ОП. Рекомендації: налагодити комунікації з реальними роботодавцями випускників ОП та з'ясувати причини саме їхнього працевлаштування (навички і компетентності якими володіють випускники).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Критерій 8 має загальну відповідність рівню В. В ЗВО сформовано культуру якості та відбувається постійне удосконалення процедур, пов'язаних дотриманням академічної доброчесності. Відбувається опитування здобувачів та роботодавців, щодо якості освітнього процесу за ОП. ЗВО реагує на проблеми, які виникають під час реалізації ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група переконалася, що правила та процедури, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими. Здобувачі підтвердили під час зустрічі, що знають свої права та обов'язки та їм відомо де розміщені матеріали із цією інформацією (Зустріч 3). Їх перелік міститься у низці регулятивних документів, які розміщені у вільному доступі на сайті університету (<https://nau.edu.ua/>). Відтак, кожен може пересвідчитись у наявності цих положень. Лівова їх частина міститься у Статуті НАУ (<https://cutt.ly/6E52z0s>), який є базисом для їх регуляції. Іншими документами, які деталізують розподіл прав і обов'язків є «Положення про організацію освітнього процесу в НАУ» (<https://cutt.ly/JE52nxt>) та «Правила внутрішнього розпорядку НАУ» (<https://cutt.ly/7E52W9m>). Наявні такі важливі документи як «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в НАУ» (<https://cutt.ly/qE52Ug3>), «Колективний договір НАУ» (<https://cutt.ly/tE52AeP>), «Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ» (<https://cutt.ly/QE52F8z>). Також є «Пам'ятка щодо зовнішнього охайного вигляду учасників освітнього процесу НАУ» (<https://cutt.ly/YE52LMN>). Ці нормативні

документи є чіткими, зрозумілими, а також доступними учасникам освітнього процесу, котрі дотримуються викладених у них положень (Зустріч 3).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті НАУ за поданим посиланням (<https://cutt.ly/zE52164>) міститься розподілений за роками перелік проектів освітніх програм університету. Цей перелік включає проекти освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти «Зовнішня політика і дипломатія». Пряме посилання на проект цієї освітньо-професійної програми редакції 2021 року – (<https://cutt.ly/rE5272S>). В усіх зацікавлених сторін була можливість пропонувати зміни в проекті цієї освітньої програми та висловлювати свої зауваження щодо нього. Цьому сприяло завчасне його розміщення на офіційному сайті НАУ. Комунікація зацікавлених сторін із гарантом (доцент Ржевська Н.Ф.) відбувалася в усній та письмовій формах. На запит експертної групи через систему Національного агентства було надано відповідь із доказами такої комунікації. Зокрема це знімки екрану письмового діалогу із Магдою Є.В. та Гвоздьом В.І; посилання на пости у групі Фейсбук: громадське обговорення освітніх програм (<https://cutt.ly/KE59uNI>) та Науково-практичний семінар «Актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин: безпековий вимір» (<https://cutt.ly/QE59s10>). Під час зустрічі з роботодавцями, які також виступають представниками баз практик студентів, було підтверджено широке їх долучення до обговорення проектів даної ОП (Зустріч 7). Були надані рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів щодо ОП. Файли відгуків та рецензій можна переглянути в звіті про самооцінювання, який розміщено в системі Національного агентства. Пропозиції щодо проектів ОП можуть вносити як викладачі, так і здобувачі та Студентська рада факультету міжнародних відносин, яка також погоджує ОП. Це було підтверджено під час бесід із фокус-групами (Зустрічі 2, 3 та 4). При розробці програми була врахована думка здобувачів, чії пропозиції стали частиною її змістового наповнення (Зустріч 3). Базуючись на вище викладеному експертна група встановила, що до обговорення проекту освітньої програми долучалися різного роду стейкхолдери.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітня програма оприлюднена у відкритому доступі на офіційному сайті університету (<https://cutt.ly/yE59zdF>). Пряме посилання – (<https://cutt.ly/YE59c8F>). У освітній програмі міститься загальна інформація про неї, а також її ціль, характеристика, інформація про придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, про викладання та оцінювання, висвітлена інформація про програмні компетентності: загальні та фахові, про програмні результати навчання (ПРН), а також про ресурсне забезпечення реалізації програми та академічну мобільність. Також складовими змісту освітньої програми є перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність, структурно-логічна схема ОП, інформація про форму атестації здобувачів, а також матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми. На сайті у відкритому доступі поданий перелік більшості обов'язкових навчальних дисциплін ОП «Зовнішня політика і дипломатія» (<https://cutt.ly/dE59QLd>). Силабуси деяких дисциплін, яких бракує можна знайти в звіті про самооцінювання (Таблиця 1). Загалом, матеріали розміщені на веб-сайті розкривають специфіку ОП та уможливають розуміння її змісту.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО було забезпечено прозорість та публічність документів та процедур, що регулюють освітній процес в університеті та на даній освітній програмі. Це посприяло повному розумінню учасниками освітнього процесу своїх прав та обов'язків та їх дотриманню. Проект освітньої програми був завчасно оприлюднений на сайті, що сприяло його подальшому громадському обговоренню. Стейкхолдерам була забезпечена можливість обговорювати ОП, яку вони високо оцінили.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації: Радимо результати громадського обговорення проекту ОП оформлювати у вигляді таблиці пропозицій та оприлюднити на сайті там же де й проект. Доповнити наявний у відкритому доступі на сайті список дисциплін силабусами освітніх компонент, викладання яких здійснюється на даній ОП. Таким чином, вступники отримуватимуть ціліснішу інформацію про програму та освітній процес.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на достатній рівень узгодженості ОП «Зовнішня політика і дипломатія» за підкритеріями 9.1-9.3., незначні недоліки за критеріями 9.2 та 9.3, які можуть бути швидко виправленими, експертна група дійшла висновку, що освітня діяльність за цією програмою відповідає Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Журба Ігор Євгенович

Члени експертної групи

Краєвська Оксана Анатоліївна

Кріль Олег Володимирович